

31. marts 2020

18/03718

## **ENERGIKLAGENÆVNETS AFGØRELSE i sag om pålæg af tilslutningspligt til Fjernvarme Horsens A.m.b.a.**

Energiklagenævnet har modtaget en klage fra [XXX] (herefter klager) over Horsens Kommunes afgørelse om pålæg af tilslutningspligt til Fjernvarme Horsens A.m.b.a. (herefter værket) for ejendommen beliggende [XXX].

Energiklagenævnet stadfæster Horsens Kommunes afgørelse.

ENERGIKLAGENÆVNET

NÆVNEHUS

Toldboden 2

8800 Viborg

Tlf. 72 40 56 00

CVR-nr. 37 79 55 26

EAN nr. 5798000026070

ekn@naevneneshus.dk

[www.naevneneshus.dk](http://www.naevneneshus.dk)

### **1. Klagen til Energiklagenævnet**

Energiklagenævnet modtog den 22. juni 2018 klagen over Horsens Kommunes afgørelse af 24. maj 2018. Det fremgik af klagers oplysninger, at kommunens afgørelse var modtaget digitalt af klager den 25. maj 2018. Energiklagenævnet finder på denne baggrund, at klagen er modtaget rettidigt.

Sagen drejer sig om, hvorvidt Horsens Kommunes afgørelse er i overensstemmelse med reglerne i tilslutningsbekendtgørelsen.<sup>1</sup>

### **2. Sagens oplysninger**

Byrådet i Horsens godkendte den 23. april 2018 et projektforslag for tilslutningspligt for fjernvarmen i Egebjerg og Sydbyen, herunder for klagers ejendom.

Horsens Kommune traf den 24. maj 2018 afgørelse om tilslutningspligt for klagers ejendom, jf. §§ 2, 12 og 16 i tilslutningsbekendtgørelsen. I den forbindelse vurderede Horsens Kommune, at der ikke var grundlag for en fritagelse eller dispensation i henhold til §§ 15 og 17 i tilslutningsbekendtgørelsen.

Horsens Kommune lagde ved den påklagede afgørelse vægt på, at klagers ejendom er opvarmet med naturgas, og at der ikke foreligger særlige forhold, der kan begrunde en fritagelse eller dispensation fra tilslutningspligt. Horsens Kommune lagde endvidere vægt på, at tilslutningspligten først indtræder 9 år efter pålægget om tilslutningspligt, og at tilslutningspligten indtræder inden udløbet af den 9-årige periode, såfremt naturgasfyret udskiftes.

---

<sup>1</sup> Bekendtgørelse nr. 904 af 24. juni 2016 om tilslutning m.v. til kollektive varmforsyningsanlæg.

### 3. Klagers bemærkninger

Klager ønsker at opnå fritagelse fra tilslutningspligten, jf. tilslutningsbekendtgørelsens § 15, stk. 1, nr. 2.

Til støtte herfor har klager anført følgende:

- Klager har besluttet sig for at installere en 100 % løsning i form af en komplet luft-vand varmepumpe og bestemt regnet med at få en fritagelse fra tilslutningspligten.
- Klager bemærker, at der yderligere vil blive monteret nye lavenergi døre og vinduer i hele huset, samtidig med at loftet vil blive efterisoleret til 300 mm isolering. Alle disse tiltag skal sikre ejendommen en langt bedre energiramme, end da den blev opført i 1975.
- Klager undrer sig over Horsens Kommunes afgørelse, da klager som nævnt i høringssvaret af februar 2018 har søgt om fritagelse fra tilslutningspligten, da klager som oplyst vil installere en luft-vand varmepumpe til hele klagers energiforbrug af både varme og varmt brugsvand, dvs. 100 % af klagers energiforbrug.
- Klager har efterfølgende erfaret, at andre har fået fritagelse, trods de kun har valgt en 50 % løsning, som er minimumskravet for fritagelse. Dette står klager helt uforstående overfor.
- Klager bemærker, at kommunen i afgørelsen om tilslutningspligt lægger vægt på paragraffer og ikke sund fornuft og en konkret vurdering, som klager bestemt mener at have krav på ud fra de energimæssige forbedringer, klager vil lave på ejendommen.
- Klager har fået oplyst af Horsens Kommune, at klager skulle have installeret varmepumpen, inden klager modtog kommunens afgørelse den 25. maj 2018. Klager finder denne udmelding ulogisk, da ingen vil lave en investering i varmepumpe og energiforbedringer på over 100.000 kr. uden at have sikkerhed for at få fritagelse.
- Klager anfører, at der ikke har været en entydig og klar udmelding fra Horsens Kommune om, at et VE-anlæg skulle være installeret inden modtagelse af afgørelsen om tilslutningspligt.
- Klager deltog med mange andre borgere i [XXX] på informationsmødet om fjernvarme og tilslutningspligt den 22. januar 2018 i [XXX]. Her blev spørgsmålet rejst flere gange, om man kunne være sikker på at få fritagelse for fjernvarme, såfremt man installerede en VE-løsning, inden man modtog en afgørelse om tilslutningspligt.

- Klager oplyser, at alle spørgsmålene blev besvaret med forsøg på udenomssnak, og efter klagers opfattelse blev der ikke på noget tidspunkt givet nogen garanti for fritagelse, selvom man havde installeret et VE-anlæg. Det tætteste svar, der forekom på en garanti, var, at: *"Det må vi se på i den enkelte sag, når vi kommer der til"*.
- Klager bemærker, at en investering på 100.000 kr. eller mere er rigtig mange penge for de fleste almindelige familier. Ifølge klagers opfattelse blev der ikke givet en garanti på informationsmødet den 22. januar 2018.
- Horsens Kommune har i høringsvaret af 17. august 2018 til Energi-klagenævnet oplyst, at klagers ejendom stadig opvarmes med naturgas, og der ikke er installeret en varmepumpe, jf. kommunens bilag om BBR-oplysninger. Klager bemærker hertil, at der ikke er noget underligt i dette, da klager ikke har fået fritagelse.
- Klager er ikke på noget tidspunkt blevet informeret om de betingelser, som fremgår af afgørelsen om tilslutningspligt. Klager henviser i denne forbindelse særligt til betingelsen: *"Ny bebyggelse skal tilsluttes senest, når du tager bebyggelsen i brug. Ved "ny" bebyggelse forstås også væsentlig modernisering eller ombygning af eksisterende bebyggelse, især hvis du i den forbindelse installerer nyt selvstændigt opvarmningssystem"*. Dette punkt har for klager betydning, da klager har planlagt en tilbygning af en ny stue ultimo 2018/primo 2019.
- Hvis klager mod forventning ikke får medhold i klagen og dermed fritagelse, vil ovenstående betingelse evt. være gældende. Det betyder, at klager ikke frit kan vælge, om klager vil tvinges på fjernvarme ved ibrugtagning af tilbygningen primo 2019 eller vente med tilbygningen til om 9 år.
- Klager finder det bestemt ikke i orden, da klager derved bliver frataget valget om, hvornår klager evt. bliver tvunget over på fjernvarme samtidig med, at klager på intet tidspunkt er gjort opmærksom på dette punkt i afgørelse om tilslutningspligten.
- Klager oplyser, at naturgasfyret er af nyere dato med kondenserende kedel og monteret med vejrkompeniseringsanlæg, dvs. et moderne gasfyr som opfylder nuværende krav. Samtidig med efterisolering og nye 3 lags energivinduer klasse A, giver det ifølge klager ikke mening at skulle "skrotte fyret" indenfor de næste par år.

#### **4. Horsens Kommunes bemærkninger**

Horsens Kommune har fremsendt følgende bemærkninger til klagen:

- For så vidt angår klagepunktet om, at kommunen har vejledt misvisende i forhold til 50 % reglen i § 15 i tilslutningsbekendtgørelsen,

som giver fritagelse ved installation af VE-anlæg, henviser kommunen til side 3, pkt. 3 i høringsbrev af 4. januar 2018. Det fremgår specifikt, at: *"Du kan få en fritagelse, hvis du kan opfylde ét af disse kriterier: ... Hvis over 50 % vedvarende energi er færdiginstalleret i ejendommen, før du modtager kommunens afgørelse om tilslutningspligt til fjernvarmen."*

- Kommunen har i høringsbrevet meget præcist beskrevet, at kravet kun er 50 % og ikke 100 %, som beskrevet i klagen. Kommunen ser derfor vejledningspligten i forhold til 50 % muligheden for at opnå fritagelse efter § 15, fuldt ud belyst.
- For så vidt angår klagepunktet, at kommunen kræver, at VE-anlæg er installeret før § 15 fritagelsen kan afgives, henviser kommunen igen til 3, pkt. 3 i høringsbrev af 4. januar 2018. Kommunen har i høringsbrevet meget præcist beskrevet, at kravet er en færdiginstallation, inden fritagelsen fremsendes.
- Kommunen giver på side 1 i høringsbrevet derudover en tidshorison på, hvornår afgørelsen kan forventes fremsendt. Der står i afsnittet midt på side 1, at *"Senest midt i juni modtager du endnu et brev fra os. Det er afgørelsen om tilslutningspligten. Brevet modtager du også, selvom du har sagt ja til fjernvarme"*.
- Kommunen ser derfor vejledningspligten i forhold til at opnå fritagelse efter § 15, fuldt ud belyst. Både betingelserne og tidshorisonen for at nå at installere et VE-anlæg er beskrevet.
- Kommunen påpeger, at ejendommen indtil høringsperioden begynder, er omfattet af en tilslutningspligt til naturgas via planloven (Lokalplan 166), og at høringen utilsigtet giver ejeren et juridisk tidsvindue til at komme ud af tilslutningspligten ved aktivt at installere et VE-anlæg. Dette tidsvindue har aldrig været intentionen med Folketingets godkendelse af planloven og varmemforsyningsloven, da blandt andet har haft som formål at opfylde varmemforsyningslovens § 1.
- Kommunen bemærker, at ejeren derfor må, for at omgå hensigten med loven, løbe en økonomisk risiko, ved at installere et VE-anlæg uden at have modtaget fritagelsen. Dette er også beskrevet i § 15 i tilslutningsbekendtgørelsen, hvor der udtrykkeligt står at: *"§ 15. Følgende kategorier af eksisterende bebyggelse kan ikke pålægges tilslutningspligt: ... 2) Bygninger, der er indrettet med et vedvarende energianlæg, som eksempelvis solvarmeanlæg, varmepumper..."*. Kommunen henviser til formuleringen: *"Bygninger, der er"*, der forudsætter, at installationen er sket, og ikke sket efter, at pligten er fremsendt.
- For så vidt angår tidspunktet for meddelelsen om, at pligten er pålagt ejendommen, henviser kommunen til Energiklagenævnets afgørelse

af 12. juli 2012 med j.nr. 1021-11-57, første afsnit på side 6. Her fremgår det, at: *"Kravet om et godkendt projektforslag og kravet om direkte meddelelse til de berørte ejere må anses for gyldighedsbetingelser for pålæggelse af tilslutningspligt"*. Kommunen bemærker hertil, at det må betyde, at det er meddelelsens ankomst til modtageren, som er det afgørende tidspunkt for pligtens ikrafttrædelse overfor ejeren.

- Kommunen bemærker endvidere, at det efter den normale forvaltningsretlige logik vil være dagen efter fremsendelsen, i dette tilfælde mandag den 28. maj 2018, da brevet er afsendt fredag den 25. maj om eftermiddagen. Ejerne har på dette tidspunkt haft fra primo januar til ultimo maj til at få installationen færdig, dvs. ca. 4½ måned, hvilket kommunen anser for rimeligt.
- Kommunen anfører, at det faktum, at ejeren ikke vil løbe den økonomiske risiko, er ejerens egen vurdering og beslutning.
- Kommunen oplyser, at den 17. august 2018 var ejendommen stadig opvarmet med naturgas, og der er ikke installeret en varmepumpe, jf. BBR-oplysningerne.
- Kommunen har derfor ikke truffet afgørelse på et forkert grundlag, da grundlaget for en fritagelse efter § 15 ikke var til stede den 25. maj 2018.
- Kommunen påpeger, at man på et informationsmøde ikke kan svare konkret, som klager har ønsket det. Det skyldes, at en afgørelse om tilslutningspligt ikke er et simpelt regnestykke, fordi fritagelsesmuligheden, som klager efterlyser, er hjemlet i et skøn, jf. tilslutningsbekendtgørelsens § 15, stk. 1, nr. 2. Tilslutningspligten afgøres efter en indsamling af "nok" information til at kunne afgøre sagen, jf. den forvaltningsretlige officialmaksime.
- Kommunen oplyser, at i høringsbrevet til klager var tilslutningsprojektet fra forsyningselskabet vedlagt som bilag. På side 15 i bilaget står der følgende under punktet: *"Retsvirkninger": "Det tidspunkt, hvor ejendommen senest skal tilsluttes "tilslutningstidspunktet", er for ny bebyggelse den dag, ejendommen tages i brug. For eksisterende bebyggelse er tilslutningstidspunktet senest 9 år efter kommunens beslutning om tilslutningspligt. Kommunen vil efter tilslutningsbekendtgørelsens § 12 træffe beslutning om, at ejendommen skal tilsluttes inden udløbet af 9-års fristen, hvis væsentlige varmeinstallationer i ejendommen skal udskiftes inden 9-års fristens udløb."* Kommunen har dermed gjort klager opmærksom på forholdet om ny bebyggelse i høringsfasen.

- Forholdet angående klagers ønske om at bygge til, kan ikke være en del af kommunens afgørelse, da det er et fremtidsønske og ikke realiseret endnu. Lige som staten ændrer bygningsreglementet løbende, kan byrådet ændre forholdene for ejendommen løbende. Det er en naturlig udvikling i samfundet.
- Kommunen oplyser, at et naturgasfyr er et fossilt brændselsfyr, og dermed ikke et VE-anlæg. Det ændrer et vejrkompenseringsanlæg ikke ved. Forholdet kan derfor ikke indgå i vurderingen af installeret VE-anlæg, jf. § 15 stk. 1, nr. 2.

## **5. Fjernvarme Horsens bemærkninger**

Fjernvarme Horsens har ikke fremsat bemærkninger til klagen.

## **6. Retsgrundlaget**

Retsgrundlaget fremgår af bilag til denne afgørelse.

## **7. Energiklagenævnets begrundelse for afgørelsen**

Det fremgår af tilslutningsbekendtgørelsens § 17, stk. 1, at kommunalbestyrelsen i særlige tilfælde efter ansøgning kan beslutte, at ny eller eksisterende bebyggelse, der er pålagt tilslutnings- eller forblivelsespligt, skal fritages for tilslutning, ligesom der i særlige tilfælde kan meddeles forlængelse af tilslutningsfristen.

Nævnet fortolker efter praksis tilslutningsbekendtgørelsens § 17, stk. 1, således, at de hensyn, der efter tilslutningsbekendtgørelsens § 15 kan føre til, at en ejendom ikke kan kræves tilsluttet, som udgangspunkt kan indgå i vurderingen af, om der foreligger et sådant særligt tilfælde, der kan føre til, at ejeren af en ejendom, som er pålagt tilslutningspligt, kan opnå fritagelse efter § 17, stk. 1.

Klager har ikke noget retskrav på at få en dispensation efter tilslutningsbekendtgørelsens § 17, stk. 1, og kommunalbestyrelsen er tillagt et vidt skøn ved vurderingen af, om der bør meddeles dispensation. Kommunalbestyrelsen kan lægge vægt på hensynene i tilslutningsbekendtgørelsens § 15 samt andre saglige og lovlige kriterier. Kommunalbestyrelsen kan blandt andet inddrage lokale forhold, herunder miljøforhold og hensynet til det pågældende værks økonomi. Kommunalbestyrelsen skal dog ved hver enkelt dispensationssag foretage en konkret vurdering af sagens forhold.

Horsens Kommune har ved den påklagede afgørelse lagt vægt på, at ejendommen opvarmes med naturgas og har som supplerende varmekilde ovne til fast brændsel (brændeovn og lign.). Horsens Kommune har endvidere lagt vægt på, at klager ikke har installeret en kapacitet af vedvarende energi, som giver mulighed for en fritagelse efter tilslutningsbekendtgørelsens § 15, stk. 1, nr. 2, eller at der foreligger særlige omstændigheder, som giver mulighed for en dispensation efter tilslutningsbekendtgørelsens § 17, stk. 1.

Det er Energiklagenævnets vurdering, at Horsens Kommune har inddraget saglige og lovlige kriterier ved den konkrete vurdering af, om der bør meddeles klager dispensation. Energiklagenævnet finder, at den af Horsens Kommune udøvede skønsmæssige vurdering falder inden for rammerne af Horsens Kommunes skønsmæssige ramme.

Det af klager i øvrigt anførte kan ikke føre til et andet resultat.

## **8. Energiklagenævnets afgørelse**

Energiklagenævnet stadfæster Horsens Kommunes afgørelse.

Afgørelsen er truffet i henhold til tilslutningsbekendtgørelsens § 22, stk. 1, jf. § 26, stk. 1, i varmemforsyningsloven.<sup>2</sup>

Energiklagenævnet beklager den lange sagsbehandlingstid.

Afgørelsen er truffet af Energiklagenævnets formand efter punkt 1 i formandsbemyndigelsen af 30. november 2009 efter varmemforsyningsloven.<sup>3</sup>

Afgørelsen kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Søgsmål til prøvelse af afgørelser truffet af Energiklagenævnet efter lov om varmemforsyning eller regler, der er udstedt efter denne lov, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt pågældende. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen, jf. varmemforsyningslovens § 26, stk. 4.

Afgørelsen offentliggøres i anonymiseret form på hjemmesiden [www.naevneneshus.dk](http://www.naevneneshus.dk) under menupunktet Nævnene > Energiklagenævnet > Tidligere afgørelser.

På nævnets vegne

Peter Ulrik Urskov  
Nævnensformand

Sibel Saricam  
Fuldmægtig, cand.jur.

Afgørelsen er sendt til:

[XXX]  
Horsens Kommune  
Fjernvarme Horsens A.m.b.a.

---

<sup>2</sup> Lovbekendtgørelse nr. 120 af 6. februar 2020 af lov om varmemforsyning.

<sup>3</sup> Formandsbemyndigelsen er offentliggjort på hjemmesiden [www.naevneneshus.dk](http://www.naevneneshus.dk).

## Bilag

*Uddrag af bekendtgørelse nr. 904 af 24. juni 2016 om tilslutning m.v. til kollektive varmforsyningsanlæg:*

”[...]

**§ 15.** Følgende kategorier af eksisterende bebyggelse kan ikke pålægges tilslutningspligt:

...

2) Bygninger, der er indrettet med et vedvarende energianlæg, som eksempelvis solvarmeanlæg, varmepumper, vindmøller, biogasanlæg, brintanlæg, komposteringsanlæg, vandkraftanlæg, træfyre eller halmfyre, og hvor anlægget - eller anlæggene tilsammen - efter kommunalbestyrelsens skøn har en kapacitet, som kan dække mere end halvdelen af bygningens energiforbrug til opvarmning og forsyning med varmt vand.

...

**§ 17.** Kommunalbestyrelsen kan i særlige tilfælde efter ansøgning beslutte, at ny eller eksisterende bebyggelse, der er pålagt tilslutningspligt eller forblivelsespligt, skal fritages for pligten, ligesom der i særlige tilfælde kan meddeles forlængelse af tilslutningsfristen, jf. § 10.

...

[...]”